

การจัดการเรียนรู้ที่เพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน
โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน
Enhancing Learning Outcomes in Public Policy and Planning Course with
Community-based Approach for Public Administration Students
Nan Community College

ผุสดี สายวงศ์

Phudsadee Saiwog

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน

Public Administration Nan Community College

Corresponding Author e-mail: phudsadee_s@nancc.ac.th

Received: 2026-05-01 Revised: 2026-06-08 Accepted: 2026 -06-10

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน และ 2) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน เป็นการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แผนจัดการเรียนรู้และเอกสารประกอบการสอน แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจกับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 จำนวน 28 คน ที่ได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนเรียน-หลังเรียนโดยการทดสอบ (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45, S.D.= 0.66) ทั้งนี้ ผู้สอนควรพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในรูปแบบ e-learning เพื่อให้นักศึกษาเข้าเรียนได้

ทุกที่ ทุกเวลา รวมถึงบูรณาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของนักศึกษาจะทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): นโยบายสาธารณะและการวางแผน; ผลลัพธ์การเรียนรู้; ชุมชนเป็นฐาน; สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์; วิทยาลัยชุมชนน่าน

Abstract

This research aimed to compares learning outcomes and assesses the satisfaction of Public Administration students at Nan Community College regarding the Public Policy and Planning course. Quantitative methods were utilized, involving lesson plans, teaching materials, achievement tests, and satisfaction surveys with 28 purposive students in the 2024-2025 academic year. Data analysis included percentages, means, standard deviations, and t-test comparisons of pre-test and post-test means.

The results revealed that Public Administration students at Nan Community College achieved significantly higher post-test scores in the Public Policy and Planning course compared to their pre-test scores, at the 0.05 statistical significance level. Additionally, students reported high satisfaction with the course's learning management system ($\bar{X}=4.45$, $S.D.=0.66$), indicating positive perceptions of the instructional methods and materials used. Therefore, instructors should develop e-learning materials that students can access conveniently and also integrate learning that aligns with students' needs and contexts to achieve even higher learning outcomes and student satisfaction.

Keywords: Public Policy and Planning; Learning Outcomes; Community-based; Public Administration; Nan Community College

บทนำ (Introduction)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning) มีฐานรากมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) ที่เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการนำข้อมูลใหม่ผสานกับประสบการณ์เดิม กระบวนการเรียนรู้เน้นการร่วมมือกันแก้ปัญหา โดยมี

องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) สถานการณ์ปัญหาที่กระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา ตามแนว Cognitive Constructivism ของเพียเจต์ 2) แหล่งเรียนรู้ เช่น ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งสารสนเทศ 3) ฐานการช่วยเหลือในรูปคำแนะนำและกลยุทธ์การแก้ปัญหา 4) การโค้ชที่เปลี่ยนบทบาทครูเป็น "ผู้ชี้แนะ" และ 5) การร่วมมือกันแก้ปัญหาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และป้องกันมโนคติที่คลาดเคลื่อน (อาเดซ อุปันท์, 2564) โดยวิภาดา พินลา และ วิภาพรรณ พินลา (2566) เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมุ่งพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และการแสวงหาความรู้จากชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน และชุมชนในฐานะหุ้นส่วนการเรียนรู้ มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วิเคราะห์ชุมชน 2) วางแผนงานชุมชน 3) ปฏิบัติการลงพื้นที่ และ 4) สะท้อนผลชุมชน ส่วนพงศธร มหาวิจิตร และคณะ (2568) เพิ่มเติมว่ารูปแบบนี้บูรณาการสาระการเรียนรู้เข้ากับบริบทชุมชนผ่านการคิด การมีปฏิสัมพันธ์ และการลงมือปฏิบัติจริง จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน พัฒนาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจริง และป้อนข้อมูลกลับสู่ชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สถาบันวิทยาลัยชุมชน จัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564 แผนยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ระยะที่ 2 มุ่งสร้างนวัตกรรมสู่ชุมชน (Community Engagement) ผ่านกลยุทธ์ 3 ด้าน คือ 1) ความหลากหลายทางการศึกษา 2) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และ 3) องค์การที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสูง คิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้ตลอดชีวิต วิทยาลัยชุมชนน่าน เป็นวิทยาลัยชุมชนแห่งที่ 20 ของประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2554 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยึดหลัก "การศึกษาสร้างชาติ สร้างคน สร้างงาน" มุ่งให้บริการการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาแก่ประชาชนในท้องถิ่น พัฒนาอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยหลักสูตรอนุปริญาตรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 มุ่งพัฒนากำลังคนในท้องถิ่นให้มีสมรรถนะสูง สร้างโอกาสทางการศึกษาแก่กลุ่มด้อยโอกาส และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตามปรัชญา "ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างคุณค่าชีวิตและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืนด้วยพลังพหุปัญญา" โดยรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนเป็นรายวิชาบังคับที่มุ่งให้นักศึกษามีความสามารถอธิบายกระบวนการนโยบายสาธารณะ ออกแบบแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน และอธิบายแผนยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (วิทยาลัยชุมชนน่าน, 2567) ทั้งนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้พบผลที่สอดคล้องกัน อาทิ สรวิทย์ ธรรมสารวิญญู และ วุฒิชัย พิสิทธิ์ (2568) พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อน

เรียนผ่านเว็บอิงฐานสมรรถนะอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และธีรวิร ฝั่งตำบล และ คณะ (2569) พบว่ากิจกรรม 6 รูปแบบที่บูรณาการหลักศาสนาอิสลามในการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่งผลให้เยาวชนมีความรู้ทางการเงินและความตระหนักรู้เรื่องการวางแผนการเงินเพิ่มขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานต่อผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนจากการที่นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในชุมชนเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับผู้เรียนและระดับชุมชนต่อไป

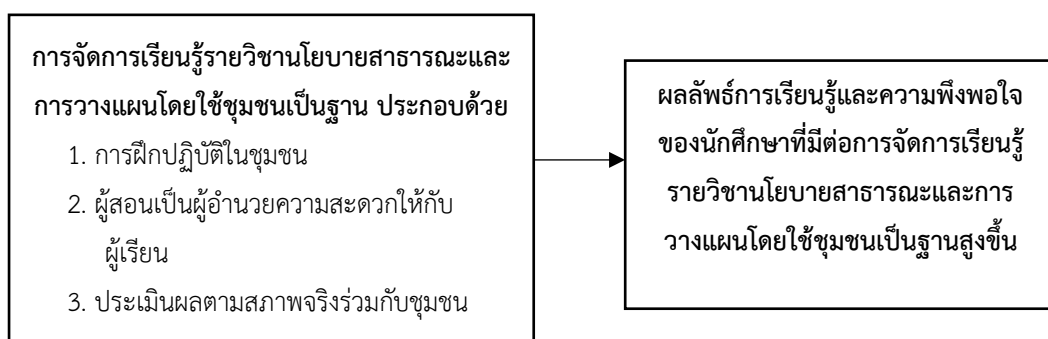
วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนสำหรับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ซึ่งมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ คือนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา รัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2567 จำนวน 8 คน และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2568 จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย

3.1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานและเอกสารประกอบการเรียนรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนที่แบ่งเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชาได้ 6 หน่วย ประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ 2) การกำหนดนโยบายสาธารณะ 3) การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ 4) การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ 5) การวางแผนและการนำไปปฏิบัติ และ 6) การประเมินผลนโยบายสาธารณะ ซึ่งผ่านการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.60–1.00 และปรับปรุงเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นปี 2565 จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ การทดลองแบบเดี่ยว การทดลองแบบกลุ่ม และการทดลองแบบภาคสนาม ผลการทดลองพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 82.08/82.66 จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2) แบบทดสอบวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ๑ ละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ ที่ผ่านตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.60–1.00 และดำเนินการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20–0.80 และค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.20 ไปใช้กับกลุ่มทดลอง ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามหลักการของลิเคอร์ท (Likert, 1967) ที่สถาบันวิทยาลัยชุมชนกำหนด แบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านตัวผู้สอน จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน จำนวน

7 ข้อ 3) ด้านสื่อและเอกสารประกอบการสอน จำนวน 6 ข้อ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 24 ข้อ และส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินความพึงพอใจ ดังนี้ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) และ 1 (น้อยที่สุด) และมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.51 - 5.00$) มาก ($\bar{X} = 3.51 - 4.50$) ปานกลาง ($\bar{X} = 2.51 - 3.50$) น้อย ($\bar{X} = 1.51 - 2.50$) และน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.00 - 1.50$)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน จำนวน 28 คน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 รวม 2 ปีการศึกษา ๆ ละ 15 สัปดาห์ ๆ ละ 4 คาบ ๆ ละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 120 ชั่วโมง มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

4.1) เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานและเอกสารประกอบการสอนรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ (2) แบบทดสอบวัดผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน และมีการชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาทราบก่อนจัดการเรียนรู้

4.2) ทดสอบความรู้ก่อนเรียนด้วยแบบวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ จำนวน 60 ข้อกับกลุ่มตัวอย่าง

4.3) ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เก็บคะแนนระหว่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 หน่วย ๆ ละ 10 ข้อ รวม 60 คะแนน และฝึกปฏิบัติในชุมชน โดยการมอบหมายงานกลุ่มเพื่อวัดทักษะการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงร่วมกับชุมชนเป้าหมาย

4.4) ทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ จำนวน 60 ข้อกับกลุ่มตัวอย่าง

4.5) เปรียบเทียบข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่าที (t-test)

4.6) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาด้วยแบบประเมินที่สถาบันวิทยาลัยชุมชนกำหนดขึ้น และแปลผลโดยการหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังนี้

5.1) การเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดำเนินการทดสอบทีแบบไม่อิสระจากกัน (t-test Dependent)

5.2) การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีการนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบเชิงบรรยายและสรุปผล

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้ที่เพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ผู้วิจัยเสนอผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบแนวโน้มของผลลัพธ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568

ปีการศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	t
2567	ก่อนเรียน	8	17.50	6.96	6.89**
	หลังเรียน	8	42.38	6.36	
2568	ก่อนเรียน	20	23.60	10.41	7.39**
	หลังเรียน	20	43.65	6.81	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยผลลัพธ์การเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 เท่ากับ 17.50 และ 23.60 คะแนนตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 6.96 และ 10.41 ตามลำดับ ในขณะที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 6.36 และ 6.81 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 ในด้านต่างๆ

ความพึงพอใจ	ปีการศึกษา 2567 (N=8)			ปีการศึกษา 2568 (N=20)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้สอน	4.45	0.95	มาก	4.47	0.83	มาก
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.90	มาก	4.43	0.67	มาก
3. ด้านสื่อและเอกสารประกอบการสอน	4.38	0.90	มาก	4.44	0.64	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.23	0.93	มาก	4.47	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.35	0.86	มาก	4.45	0.66	มาก
ความพึงพอใจโดยรวมของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา				$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปีการศึกษา 2567				4.35	0.86	มาก
ปีการศึกษา 2568				4.45	0.66	มาก
ความพึงพอใจโดยรวมระหว่างปีการศึกษา 2567-2568				4.40	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 ในด้านต่าง ๆ มีแนวโน้มที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณาในแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2567 นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.86) โดยนักศึกษามีความพึงพอใจในด้านผู้สอนมากที่สุด รองลงมาคือด้านสื่อและเอกสารประกอบการสอน และน้อยที่สุดคือด้านการวัดและประเมินผล ในขณะที่ปีการศึกษา 2568 นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.66) โดยนักศึกษามีความพึงพอใจในด้านผู้สอนและด้านการวัดและประเมินผลมากที่สุด ในระดับเท่ากัน รองลงมาคือด้านสื่อและเอกสารประกอบการสอน และน้อยที่สุดคือด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจ

ของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา พบว่า มีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งความพึงพอใจโดยรวมระหว่างปีการศึกษา 2567-2568 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $S.D.=0.76$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่าน

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน นักศึกษารุ่นปี 2567 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 42.38 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 59.77 ในขณะที่นักศึกษารุ่นปี 2568 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 43.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 45.93 เนื่องจากนักศึกษาได้ลงพื้นที่สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของชุมชนที่นำไปสู่แนวทางการแก้ไขและลงมือปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcome: CLO) ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ การอธิบายกระบวนการนโยบายสาธารณะและการวางแผน สามารถออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน นำไปสู่การลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชนเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้หลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของกานต์ธิดา อันทะปัญญา และพัชรินทร์ ปัญญาบุรี (2568) ที่นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจหลังเรียนแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการศึกษาของอรจันทร์ ศิริโชติ (2568) ที่นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด มีผลลัพธ์การเรียนรู้เรื่องการจัดการการตลาดของภายหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์วิทยาลัยชุมชนน่านที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งในชั้นเรียน แบบออนไลน์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกปฏิบัติในชุมชนซึ่งสอดคล้องกับบริบทของนักศึกษา นอกจากจะให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะและการวางแผนเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้เกิดการรวมกลุ่มอาชีพ และแนวทางการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่

สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนของนักศึกษามากขึ้นเช่นกัน ถือเป็นผลลัพธ์จากการฝึกปฏิบัติการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในชุมชนของนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของมุสตี อย่างกลั่นและนิติมา อัจฉริยะโพธา (2568) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบ OBEM ในระดับมากถึงมากที่สุด เช่นเดียวกับเศรษฐธิยา เปื้องพิชญธ (2569) พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมในแต่ละปีการศึกษา พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2567 – 2568 มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลที่สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้สอนมีการปรับปรุงแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมากขึ้น เช่น การใช้การประเมินตามสภาพจริง การประเมินจากชิ้นงานในชุมชน และการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเกณฑ์การประเมินและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ มากกว่าการมุ่งเน้นเฉพาะผลลัพธ์ปลายทาง จึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยชุมชนน่านมีผลวัดของการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการที่ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากปีการศึกษาแรกมาเป็นฐานในการปรับปรุงการสอนในทุกมิติ ทั้งด้านผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อและเอกสาร รวมถึงการวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวงจรการวิจัยในชั้นเรียน ที่เน้นการพัฒนาแบบวนซ้ำและต่อเนื่อง ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้สอนควรพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในรูปแบบ e-learning ซึ่งจะสามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผนได้มากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้สอนควรการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้หลังเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายให้อยู่ในระดับสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งในชั้นเรียนและออนไลน์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น

2.2 ควรขยายผลการศึกษาไปใช้ในรายวิชาเฉพาะด้าน รายวิชาบังคับของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในการคิด การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สื่อสารและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างคุณค่าชีวิตและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการพัฒนาดตนเองและชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนแสดงออกถึงการเป็นผู้ที่นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มคุณค่าชีวิตและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กานต์ธิดา อันทะปัญญา และ พัทรินทร์ ปัญจูรี (2568). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้บอร์ดเกมต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย: ผลลัพธ์เบื้องต้นสู่ข้อเสนอการสร้างดิจิทัลบอร์ดเกม. *Journal of Digital Education and Learning Engineering*, 1(4), 62–77.
- ธีรวิทย์ พิงดำบล, อับดุลเลาะ เจ๊ะหลง, ชัมซู สาอุ และ หะหมุด หะยีหมัด (2569). รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงิน ของเยาวชนมุสลิมในจังหวัดปัตตานี. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 10(1), 112–124.
- ผุสดี อย่างกลั่น และ นิติมา อัจฉริยะโพธา (2568). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบ OBEM ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้*, 5(2), 361–373.
- พงศธร มหาวิจิตร, ณัฐธยาน์ จันทร์ทัพ และ ประจักษ์ ภู่ออาด (2568). การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: การออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 16(1), JGR–16.

- วิทยาลัยชุมชนน่าน (2567). รายละเอียดของหลักสูตรอนุปริญญารัฐประศาสนศาสตร สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567. สืบค้นจาก
<https://shorturl.at/6LS0R>.
- วิภาดา พินลา และ วิภาพรรณ พินลา (2566). ห้องเรียนครูสังคัมศึกษากับการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ชุมชนเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 23(2), 1-12.
- เศรษฐียา เป็รื่องพิชญธร (2569). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่มีต่อสมรรถนะทาง
วิชาชีพครู ของนักศึกษาครูในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน. Journal of
Global of Perspectives in Humanities and Social Sciences (J-GPHSS), 20(1), 1-14.
- สรวิทย์ ธรรมสารวิญญู และ วุฒิชัย พิลึก (2568). การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ผ่านเว็บอิงฐาน
สมรรถนะ เรื่อง การสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
สร้างสรรค์, 3(2), 302-316.
- อรจันทร์ ศิริโชติ (2568). การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้เรื่องการจัดการการตลาดของนิสิตชั้นปีที่ 2
สาขาวิชาการตลาดผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน. วารสารสังคมพัฒน
ศาสตร์, 8(10), 279-289.
- อาเดช อุปนันท์ (2564). การออกแบบการเรียนรู้แบบ CBL เพื่อตอบโจทย์การสร้างครูอัตลักษณ์เชิง
พื้นที่. วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นจาก
<https://shorturl.at/J6ZLS>.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). The action research planner (3rd ed.). Deakin
University Press.
- Likert, R. (1967) The Method of Constructing and Attitude Scale, in Attitude Theory
and Measurement. New York: Wiley & Son.